

Nok er nok!
Det tok bare litt tid. . .

Livet er en merkelig greie. Det sies at det er som berg- og dalbane, at vi alle har både oppturer og nedturer. Det sies at man møter mange hindringer på sin vei gjennom livet, og at det som ikke dreper deg gjør deg sterkere. Amanda er en pen 18-åring. Hun har mørkebrunt, mykt og silkeglatt hår som kiler henne helt ned midten av ryggen. Øynene er store og har en gyllen brunfarge som ligger som en nydelig ring rundt de svarte pupillene. De hun får øyeblikkelig kontakt med kan bli sittende fast i dypet av denne brunfargen, og vekke en nysgjerrighet hos gjesten, som ser inn i en liten bit av hennes sjel, om hva disse øynene har sett og opplevd, hva slags bilder som har satt seg fast i hennes sinn og formet henne til den hun er. Ansiktet har en brunlig farge, som Amanda selv synes ser litt gulaktig ut. Det er en merkelig fargekombinasjon, men hun synes selv den er fin. Øyenbrynene som omkranser øynene er velstelte og med en fin mellombrun farge. Høye kinnbein og en nese med en liten bul på oppsiden preger ansiktet. Leppene er det hun er mest fornøyd med, de er perfekte i hennes øyne. Røde og akkurat passe store. Kroppen er slank og kler det meste. Hun er kort, ikke mer enn 1.60 høy, men som hennes far sier hele tiden "De beste parfymene kommer i små flasker". Hun liker godt det ordtaket. Det får henne til å føle seg bedre. Klærne er alltid moteriktige og vakre, og hun får alltid komplimenter for at hun alltid ser så bra ut.

Ja, Amanda virker perfekt. Hun blir oppfattet som suksessfull, en student med toppkarakterer, mange venner, populær blant både gutter og jenter, flink i deltidsjobben sin og snill med andre mennesker og med dyr. Hun er godt likt, ingen har noe vondt å si om henne. Folk skryter opp og ned i mente, og hennes venninner misunner henne. Hun lever det såkalte "gode liv". Men bak alle fasader skjuler det seg noe annet, en annen virkelighet. Det er sant det de sier om at ingen er perfekte, og moren til Amanda vet mer om det enn mange andre. Hun ser den andre virkeligheten, Amandas sanne ansikt.

Alle mennesker opplever oppturer og nedturer og motgang. Og alle opplever også gleder og lykkelige minner som de tar med seg i graven. Amanda har også oppturer og nedturer, men de er mer intense og sterkere enn andre folks kurver i livet. Nedturene er verst. De er mørke og tunge og omfavner Amanda i et jerngrep. Ord som mislykket, stygg, hyklersk og patetisk er som dolker som stikker henne i ryggen igjen og igjen, og som vrir inn i ryggraden for å gi den ekstra lille smerten. Bunken varer lenge om gangen og det er en kamp hver gang for å nå overflaten og ta et åndedrag før hun dras under igjen. Oppturene er en velsignelse og en forbannelse på samme tid. Hun føler at hun kan erobre verden og skape verdensfred. Hun føler seg uovervinnelig og udødelig, men samtidig gjør hun dumme valg som får konsekvenser siden. Heldigvis har hun ikke pådratt seg gjeld over hodet eller kjønnssjukdommer, men å leve på flaks kan slå hardt tilbake. De få periodene med en relativt flat kurve er sjeldne men kjærkomne. Det er en ond sirkel som stenger henne inne uansett hvor hardt hun prøver å bryte den. Mange år er godt siden ringen oppsøkte henne, men hun har aldri gitt opp håpet om og en gang å slippe ut. Det skal det stå respekt av.

Etter år og dager med en dans med døden, blir Amanda utslitt og karakterene begynner å synke som en stein mot havbunnen. Hun klarer seg fremdeles bra på skolen og skuespillet fungerer enda på menneskene rundt henne. En person lar seg ikke lure. En person våger å ta opp kampen, nemlig hennes mor. "Nok er nok, du må oppsøke hjelp viss du ikke kan få det her. Jeg er glad i deg, du er alt for meg, og jeg vil bare at du skal ha det godt. Du er jo den lille

jenta mi." Amanda blir litt overrasket, men kjenner den velkjente varme følelsen krype oppover i kroppen. Hun kjenner den sterke følelsen av trygghet som hennes mor alltid gir henne. Hun stoler på henne og er glad hun er her. Ringen strammer grepet og forteller henne hvor ynkelig hun er som blir tatt på fersken på den måten, og som må synke så lavt at hun må få hjelp av profesjonelle. Hun begynner å gråte og kjenner et sinne mot hennes mor som våger å avsløre henne. Det blir et kaos av følelser og tanker og hun ble sengeliggende. Hun orket ingenting. Alt virket håpløst og skamfullt. Tenk at hun, av alle mennesker, skulle tildeles denne skjebnen. "Det er urettferdig", gjentar hun flere ganger. Det gjør vondt i kroppen. Hva skal hun gjøre? "Nok er nok", gjentar hennes sinn flere ganger, som en måte å overtale henne på. Kjemper kroppen mot hennes psyke? Det er en merkelig verden. Hun begynner å filosofere.

Å dø. Et sterkt ord. Både godt og vondt. Det virker som den letteste utveien. Hun tenker på hva som holder henne igjen. Familien. Det hadde vært godt å slippe å lide mer, men hun får vondt av tanken på de som kommer til å sitte igjen og oppleve en dyp smerte ved at hun er borte. Det er rart hva vi mennesker skal oppleve. Hun tenker på livet sitt. Vonde minner og følelser fra ting som er opplevd som ligger gjemt i en skuff i hennes hjerne. De svirrer som fluer og irriterer som en stein i skoen. Hun blir irritert. "Nok er nok", tenker hun igjen. Hun prøver å tvinge frem gode minner, og de kommer på rekke og rad. Hytteturer med familien, bilferier, campingturer og de gode kveldene hjemme i stuen når alle er samlet. "Er det virkelig verdt å miste det Amanda?", sier hun høyt. "Nei, det er det ikke!" svarer hun og setter seg opp. Nå orker hun ikke mer! Det onde må tas med rota. Hun tar telefonen og ringer til legen.

Etter den første timen hos legen skjer ting fort. Det blir mange samtaler med psykologer, psykiatere, leger, psykiatriske sykepleiere og andre hjelpere. Minnene fra denne perioden flyter sammen. Mange tårer faller til bakken, smerter griper kroppen og sinnet, minner dukker opp fra avgrunnen. Hun brytes fullstendig ned før oppbyggelsen kan begynne. Det var en mørk tid ikke bare for henne men også hennes familie. Men oppi dette mørket fantes det et lys. Et fyrtårn som ville lede henne på rett vei. Hun er ikke religiøs men for henne var hun en engel. Hun er solen som gir liv og varme, håpet om å bli frisk. Det er hennes mor. Den vakreste personen i verden i Amandas øyne. Hun er hennes forbilde. Hun er som en klippe som aldri gir opp, og som et usynlig bånd som nekter å slippe Amanda ned i dødens avgrunn. "Det kommer til å gå bra jenta mi, du kommer til å bli frisk." Å, som hun håper.

Dager kom, og dager gikk. De kom med sine historier, og med sine nye blanke ark. De kom med sanger og fortellinger fra hele verden, med oppturer og nedturer. Livet stopper aldri opp. Amanda føler at livet av og til går ifra henne. Det er vanskelig å kjempe mot seg selv, og tiden går for fort. Hun blir proppet med medisiner som forvrenger virkeligheten, som demper følelsene og gjør henne dømt til å få oppturer. Ting forandrer seg og verden snur. Solen endrer plassering, og hun begynner å merke at hennes liv snur. En kjølig kveld under en mørkeblå natthimmel med blinkende stjernedryss, sitter hun på verandaen alene. Hun tenner seg en røyk, og ser på røyk skyen som stiger mot månen. Hun skulle ønske at hun kunne fly. Fly vekk fra alt. Se alt det vakre verden har å by på, og fly fra sine sorger og lenker. Fly vekk, og aldri komme tilbake. Hun hører noen som kommer bak henne.

"Vet du, jeg vet hvor urettferdig du synes det er, hvor tungt og vanskelig og ensomt det kan føles som. Det er en lang vei å gå, men en dag vil du se på verden med nye øyne. Du vil se at livet byr på både vonde frukter og gode. Søte og sure bær. Men ettersom tiden går, kommer du også til å forstå så mye mer, og lære mer om livets realiteter. Du blir en voksen kvinne, og

alt dette kommer til å bli et minne, som du kanskje også kan få bruk for en dag. Jeg tror på skjebnen, og jeg tror at det en dag vil gå opp for deg at dette kanskje er en viktig erfaring som plutselig en dag kan skaffe deg flere muligheter og fordeler. Hvem vet? Det som er viktig, og som du alltid må huske på, er at du aldri er alene. Jeg er alltid her for deg og følger deg til livets dager er tale. Til og med etter døden kommer jeg til å være hos deg og passe på deg. Du og jeg er et godt team, og vi må alltid være der for hverandre. Vi opplever ting som er urettferdige og vonde, men også gleder og gode historier vi kan bringe videre til slekter som kommer. Vi må støtte hverandre i alle disse sidene av livet, og halvere sorgene og doble gledene. Vi må holde sammen og holde hverandre oppe. Jeg kan ikke gå veien for deg, men jeg kan støtte deg når du snubler, og når du faller i grøfta. Ingen hindre er for store til at ikke vi kan klare det sammen. Du og jeg, for alltid.”

Flere år og flere dager kommer og går, og forandrer verden på sin ferd gjennom tiden. Det er rart å se hvor forandret alt blir når man etter en tid får åpnet øynene på ordentlig. Livet er vakkert og fylt med håp. Amanda har blitt en voksen kvinne, og livet har behandlet henne godt. Hun har medisiner som hjelper henne og gir henne et liv med oppturer og nedturer som folk flest, men på samme nivå som omverdenen. Hun ser nye muligheter i livet, og oppdager nye sider ved seg selv. Fremtiden ser lys ut og hun ser sunnere og friskere ut på lenge. Hun oppdager at folk legger merke til forandringene hun har gått gjennom. Folk skryter mer av henne nå for at hun klarte å lure døden, og de er glade for at hun fremdeles er her og deler denne verdens historie med dem. Hun sitter atter en gang på verandaen og ser på en mørkeblå stjerneklar himmel, med tusener på tusener med blinkende diamanter. Det er vakkert, og den kjølige luften virker oppkvikkende. Bipolarlidelsen tok nesten knekken på henne, men hun var heldig og hadde fått tildelt en mor som aldri ville gi henne opp.

Moren kommer ut, og etter flere år sitter de der igjen. Amanda ser på sin mor, med glitrende stjerner som reflekteres i hennes våkne, glade og mykne øyne, og sier: ”Verden snurrer, og så er det med livet vårt også. Det vil forandres gjennom tiden som går, og livet vil aldri stoppe opp. Livet mitt stoppet nesten før livet hadde begynt, og hadde det ikke vært for din styrke og din optimisme hadde jeg aldri opplevd disse vakre stundene som livet har gitt meg. Jeg hadde aldri møtt nye vakre mennesker som beriker livet mitt, jeg hadde aldri opplevd gode stunder som gir gode minner fra alle våre uvurderlige opplevelser som familie. Alle våre gode samtaler og all ny kunnskap hadde aldri krysset min vei. Alle de vonde stundene er på en annen måte nå. Før så trampet de med ned i søla, men nå klarer jeg å kjempe mot dem og ser på de som en ny verdifull erfaring. Du er en ukjent helt for de fleste, men de som kjenner deg har oppdaget en unik skatt som de aldri vil glemme. Du er som en stjerne på himmelen, men du er den stjernen som skinner sterkest av alle. Alle generasjoner som vil følge etter deg kommer til å bli fortalt at du er det beste menneske som har satt dine fotspor i denne skjøre tilværelsen. Du reddet livet mitt. . .”

Når man opplever vonde ting i livet så kommer man før eller senere til et punkt i livet da man innser at nok er nok, men for mange så kan det ta tid. Denne novellen er dedikert til alle mødre der ute. Uansett hvor hard og urettferdig kampen er, må man aldri gi opp for deres barn trenger dere. Oppturer og nedturer må ikke oppleves alene, for alle mennesker trenger noen. Det står respekt av mødre og dere gjør en jobb som lever videre i lange tider som kommer.

Kjære Mamma! Du reddet livet mitt og jeg vil alltid være evig takknemlig. Du og jeg for alltid.
Karpe Diem!